

I. Základné informácie o účtovnej jednotke

1. Meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, ktorá je zakladateľom alebo zriaďovateľom účtovnej jednotky:

Štát – zo zákona.

Ústav pamäti národa je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom NR SR č. 553/2002 Z. z. z 19.8.2002 o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (Zákon o pamäti národa).

Dátum založenia alebo zriadenia účtovnej jednotky: 29.9.2002

2. Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky:

Orgánmi ústavu sú správna a dozorná rada. Štatutárnym orgánom ústavu je správna rada. V mene správnej rady podpisuje dokumenty predseda.

Správna rada ÚPN:

- Mgr. Jerguš Sivoš, PhD. - predseda, za člena zvolený v Národnej rade SR do funkcie predsedu Správnej rady ÚPN zvolený Správnou radou ÚPN s účinnosťou od 17.6.2022,
- Mgr. Marina Zavacká, PhD. – podpredsedníčka, za členku menovaná prezidentom SR dňa 6.5.2019, do funkcie podpredsedníčky Správnej rady ÚPN zvolená Správnou radou ÚPN s účinnosťou od 11.6.2021,
- doc. Mgr. Juraj Buzalka, M. A., PhD. - člen, zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 20.9.2018,
- prof. Mgr. Martin Homza, PhD. - člen, menovaný vládou SR s účinnosťou od 19.9.2018,
- Mgr. Matej Medvecký, PhD. - člen, zvolený v Národnej rade SR dňa 6.12.2018,
- PhDr. Richard Pavlovič, PhD. - člen, zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 14.2.2019,
- Doc. PhDr. Marek Symý, PhD. – člen, zvolený Národnej rade SR s účinnosťou od 1.5.2021
- PhDr. Monika Vrzgulová, CSc. – členka, menovaná prezidentkou SR s účinnosťou od 17.8.2021,
- Ing. arch., Mgr. Ján Pálffy, PhD. – člen Správnej rady ÚPN, menovaný vládou SR s účinnosťou od 17.11.2022.

Dozorná rada ÚPN:

- Mgr. Martin Slávik – predseda, za člena zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 1.5.2021, do funkcie predsedu Dozornej rady ÚPN zvolený Dozornou radou ÚPN dňa 14.9.2021,
- Juraj Olejček, DiS.art – člen, zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 1.5.2021,
- MUDr. Tomáš Stern – člen, menovaný ministerkou spravodlivosti SR s účinnosťou od 1.9.2021.

3. Opis činnosti, na účel ktorej bola účtovná jednotka zriadená:

Úlohy zverené ústavu štátom sú:

- a) vykonávať úplné a nestranné hodnotenie doby neslobody, hlavne analyzovať príčiny a spôsob straty slobody, prejavy fašistického a komunistického režimu a ich ideológií, účasť domácich a zahraničných osôb na nich,
- b) sprístupňovať prenasledovaným osobám dokumenty o ich prenasledovaní,
- c) zverejňovať údaje o vykonávateľoch tohto prenasledovania a ich činnosti,
- d) dávať podnety na trestné stíhanie zločinov a trestných činov podľa § 1; spolupracuje pritom s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky,
- e) poskytovať potrebné informácie orgánom verejnej moci,
- f) systematicky zhromažďovať, odborne, vedecky a dokumentačne spracovávať všetky druhy informácií, dokladov a dokumentov vzťahujúcich sa na dobu neslobody,

- g) spolupracovať s obdobnými inštitúciami v Slovenskej republike aj mimo nej, hlavne s archívami, múzeami, knižnicami, pamätníkmi odboja, pamätníkmi koncentračných a pracovných táborov, poskytovať im informácie, bádateľské možnosti a metodickú pomoc a propagovať ich činnosť,
- h) propagovať myšlienky slobody a obrany demokracie pred režimami podobnými nacizmu a komunizmu
- i) rozhodovať o priznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja,
- j) rozhodovať o priznaní postavenia veterána protikomunistického odboja, veterána protikomunistického odboja in memoriam a vydávať preukaz veterána protikomunistického odboja a preukaz veterána protikomunistického odboja in memoriam,
- k) v súvislosti s plnením úloh ústavu podľa písmen a) až j) poskytovať verejnosti výsledky svojej činnosti, hlavne zverejňovať a sprístupňovať informácie a iné doklady o dobe neslobody 1939 –1989 a o činoch a osudoch jednotlivcov, vydávať a šíriť publikácie a audiovizuálne diela vrátane vlastnej tvorby dokumentárnych filmov, organizovať vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia, prednášky, výstavy, semináre, odborné konferencie alebo diskusné fóra.

4. Počet zamestnancov

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	73,7	78
Fyzický počet zamestnancov k 31.12.2023	78	79
z toho počet zamestnancov na ½ úväzok	1	1
z toho počet zamestnancov na skrátený úväzok	3	4
z toho počet zamestnancov na rodičovskej dovolenke	2	3
z toho počet zamestnancov na materskej dovolenke	2	1
z toho počet vedúcich zamestnancov	7	7

II. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

- Účtovná závierka je zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.
- V bežnom účtovnom období nedošlo k zmenám účtovných zásad a zmenám účtovných metód v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.
- Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov
  - Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou.
  - Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou sa neeviduje.
  - Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom sa neeviduje.
  - Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou.
  - Dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou sa neeviduje.
  - Dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom sa neeviduje.
  - Dlhodobý finančný majetok sa neeviduje.
  - Zásoby obstarané kúpou sa neevidujú.
  - Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa neevidujú.
  - Zásoby obstarané iným spôsobom sa neevidujú.
  - Pohľadávky sa oceňujú menovitou hodnotou.
  - Krátkodobý finančný majetok sa neeviduje.
  - Časové rozlíšenie na strane aktív sa vykazuje vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

- n) Závazky vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov sa oceňujú menovitou hodnotou.
- o) Časové rozlíšenie na strane pasív sa vykazuje vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
- p) Deriváty sa neevidujú.
- r) Majetok a záväzky zabezpečené derivátmi sa neevidujú.
4. Ústav pamäti národa má internú smernicu týkajúcej sa odpisového plánu a odpisovania.
5. Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku: hodnota majetku sa neznižuje.

III. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

1. Stav a pohyb dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku za bežné účtovné obdobie

Tabuľka č. 1

	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniiteľné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		493,40		7 625,30			8 118,70
prírastky							
úbytky							
presuny							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		493,40		7 625,30			8 118,70
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		493,40		7 625,30			8 118,70
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		493,40		7 625,30			8 118,70
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia							
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia							
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		0		0			0
Stav na konci bežného účtovného obdobia		0		0			0

Tabuľka č. 2

	Pozemky	Umel. diela a zbierky	Stavby	Samost. hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	Dopravné prostriedky	Drobný a ostatný DHM	Obst. DHM	Posk. predd. na DHM	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia			5 050 000,00	390 539,40	131 376,96	209 486,36			5 781 402,72
prírastky									
úbytky				3 950,85	16 989,88	11 598,66			32 539,39
presuny									
Stav na konci bežného účtovného obdobia			5 050 000,00	386 588,55	114 387,08	197 887,70			5 748 863,33
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia			147 294,00	313 273,62	114 905,97	209 486,36			784 959,95
prírastky			126 250,00	27 310,48	9 501,99				163 062,47
úbytky				3 950,85	16 989,88	11 598,66			32 539,39
Stav na konci bežného účtovného obdobia			273 544,00	336 633,25	107 418,08	197 887,70			915 483,03
Opravné položky - stav na začiatku bežného účtovného obdobia									
prírastky									
úbytky									
Stav na konci bežného účtovného obdobia									
Zostatková hodnota									
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia			4 902 706,00	77 265,78	16 470,99	0			4 996 442,77
Stav na konci bežného účtovného obdobia			4 776 456,00	49 955,30	6 969,00	0			4 833 380,30

Celkový majetok ÚPN k 31.12.2023 bol vo výške 6 741 428,21 €. Korekcia v podobe oprávok bola vo výške 923 601,73 € a zostatková hodnota celkového majetku k 31.12.2023 bola vo výške 5 817 826,48 €.

Neobežný majetok ÚPN bol k 1.1.2023 v hodnote 5 789 521,42 €, znížený o oprávky v sume 793 078,65 €, zostatková hodnota majetku bola 4 996 442,77 €. V roku 2023 bol prírastok majetku 0 €, úbytok v sume 32 539,39 €. ÚPN mal k 31.12.2023 neobežný majetok v hodnote 5 756 982,03 €, znížený o oprávky v sume 923 601,73 €. Zostatková hodnota neobežného majetku k 31.12.2023 bola 4 833 380,30 €.

Obežný majetok ÚPN bol k 31.12.2023 vo výške 977 615,29 €, z toho krátkodobé pohľadávky neboli a finančné prostriedky na bankových účtoch boli vo výške 977 615,29 €.

Ústav pamäti národa ku koncu sledovaného obdobia neeviduje žiadne pohľadávky voči odberateľom a ani žiadne záväzky voči dodávateľom.

2. Prehľad významných položiek časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období

Položky časového rozlíšenia	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Náklady budúcich období	6 830,89	7 103,42
Príjmy budúcich období, z toho:	0	0
Časové rozlíšenie spolu	6 830,89	7 103,42

3. Opis a výška cudzích zdrojov, a to

a) Tvorba a použitie rezerv

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv	0	225 000	0		225 000
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					
Zákonné rezervy spolu	0	225 000	0		225 000
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv					
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv					
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	0	0	0		0

b) Prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	1 278,02	3 076,06
Tvorba	11 895,65	10 979,78
Čerpanie	11 034,92	12 777,82
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	2 138,75	1 278,02

IV. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

1. Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar

Typ výrobkov, tovarov, služieb	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Tržby za vlastné výrobky (publikácie, DVD, časopisy a iné)	8 578,71	12 059,41
Tržby z predaja služieb	692,85	670,49
Spolu	9 271,56	12 729,90

2. Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov

Náklady	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Opravy a udržiavanie	10 664,40	9 567,74
Cestovné	13 256,84	17 911,35
Náklady na ostatné služby (najmä poštové a telekomunikačné služby, nájomné, všeobecné služby, konferencie, semináre, špeciálne služby, licencie)	456 181,94	315 153,76
Mzdové náklady (vrátane odmien členom SpR, DR, odmeny na dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti)	1 777 311,92	1 639 216,50
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie (za zamestnancov, členov SpR, DR, zamestnancov pracujúcich na dohodu)	585 135,80	504 661,89
Zákonné sociálne náklady (tvorba SF, náhrada pri DPN, odchodné, stravovanie, príspevok na rekreáciu zamestnancov)	68 312,46	73 231,39
Iné ostatné náklady (poplatky RTVS, úroky z omeškania, náhrada ušlej mzdy, poplatky banke, náklady z odvodu príjmov)	168 581,12	71 024,25

3. Prehľad dotácií a grantov, ktoré účtovná jednotka prijala v priebehu bežného účtovného obdobia

Prehľad dotácií a grantov	Bežné účtovné obdobie
Zostatok dotácie zo ŠR (MF SR) z r. 2022	329 125,00
<i>v tom:</i>	
Dotácia zo ŠR na bežné výdavky	0
Dotácia zo ŠR na kapitálové výdavky	329 125,00
Pridelenie dotácie zo ŠR (MF SR) v r. 2023	2 830 860,00
Pridelenie dotácie zo ŠR (MF SR) – transfer bežných výdavkov	76 750,00
Pridelenie dotácie zo ŠR (MF SR) – transfer kapitálových výdavkov	450 000,00
Nevyčerpaná dotácia v r. 2023	738 277,45
<i>v tom:</i>	

Nevyčerpaná dotácia zo ŠR na bežné výdavky	25 150,54
Nevyčerpaná dotácia zo ŠR na kapitálové výdavky	713 126,91
Prostriedky prijaté od ostatných subjektov – grant od Nadácie SPP	11 800,00

V. Informácia o rozpočte Ústavu pamäti národa v roku 2023

V roku 2023 mal Ústav pamäti národa schválený transfer zo štátneho rozpočtu vo výške 2 830 860,00 € a bol určený na bežné výdavky. Zostatok kapitálového transferu z roku 2022 bol vo výške 329 125,00 €.

Finančné prostriedky boli použité na financovanie úloh vyplývajúcich zo zákona č. 553/2002 Z. z. o pamäti národa v členení podľa rozpočtovej skladby na bežné výdavky v celkovej výške 2 882 459,46 €, z toho na mzdové prostriedky vo výške 1 413 181,53 €, na odvody do poisťovních fondov za zamestnancov a členov správnej a dozornej rady vo výške 585 135,80 €, na tovary a služby vo výške 841 585,72 € (z toho na odmeny pre členov správnej a dozornej rady za výkon funkcie vo výške 266 016,00 €) a na transfery jednotlivcom vo výške 42 556,41 €.

Bežné výdavky boli čerpané na 99,14 %.

V roku 2023 boli kapitálové výdavky čerpané vo výške 65 998,09 €.

V rámci tovarov a služieb boli finančné prostriedky čerpané na služby v kancelárskych priestoroch vo výpožičke za obdobie január až október a za prenájom kancelárskych a archívnych priestorov vo výške 141 331,96 € (nakoľko ÚPN nemá k dispozícii vlastné priestory), na odmeny členom Správnej a Dozornej rady ÚPN v zmysle zákona o pamäti národa vo výške 266 016,00 €. Ďalšie finančné prostriedky v rámci tovarov a služieb boli čerpané na materiálno – technické zabezpečenie činnosti ÚPN, organizovanie podujatí v rámci výkonu zákonom stanovených činností predovšetkým v oblasti vzdelávania, systematického zhromažďovania, odborného, vedeckého a dokumentačného spracovávanía informácií a dokumentov vzťahujúcich sa na obdobie neslobody, poskytovanie výsledkov svojej činnosti predovšetkým publikačnou a prezentačnou činnosťou. Medzi ďalšími položkami súvisiacimi s fungovaním ÚPN boli výdavky na zabezpečenie stravovania zamestnancov vo výške 13 577,66 €, na prídely do sociálneho fondu v sume 12 185,58 €, na špeciálne služby vrátane právnych služieb vo výške 49 509,53 € (revízie zariadení a služby súvisiace s užívaním kancelárskych a archívnych priestorov), na činnosť zamestnancov mimo pracovného pomeru (vrátane zabezpečenia upratovania priestorov) v sume 19 158,00 €. Prostriedky rozpočtované v rámci tovarov a služieb na realizáciu projektov Európskej siete pamäť a solidarita (ENRS) vo výške 50 000 € boli čerpané na vzdelávacie projekty: Sound in the Silence project (renumeration for artists from Slovakia), European Remembrance Symposium in Barcelona (costs of Slovak representatives' travel and accommodation and other expenses), Festival slobody 2023, Translation of texts for Hi-story lessons project (English to Slovak), Remember. August 23 (production of pins), Exhibition "Between Life and Death" a na Administratívne náklady.

Bežné transfery jednotlivcom boli čerpané na odstupné vo výške 4 949,00 €, jednotlivcovi - finančný príspevok na stravovanie zamestnancov vo výške 31 469,10 € a na nemocenské dávky v sume 6 138,31 €.

Kapitálové výdavky boli v roku 2023 čerpané vo výške 65 998,09 €, teda 8,47 % z celkového objemu finančných prostriedkov určených na kapitálové výdavky. Finančné prostriedky z poskytnutého kapitálového transferu v roku 2021 určeného na vypracovanie podkladov k ekonomickému hodnoteniu investície pri rekonštrukcii sídla ÚPN ostali vo výške 263 126,91 € nepoužitú a budú v rámci zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2023 vrátené do štátneho rozpočtu. Finančné prostriedky poskytnutého kapitálového transferu v roku 2023 vo výške 450 000,00 € boli presunuté do roku 2024 a budú použité pri realizácii projektu obnovy nehnuteľnosti v správe ÚPN.

Finančné prostriedky pridelené zo štátneho rozpočtu na rok 2023 boli čerpané v celkovej sume 2 948 457,55 €, t. j. na 79,97 %, v tom bežné výdavky boli čerpané vo výške 2 882 459,46 € a kapitálové výdavky vo výške 65 998,09 €.